

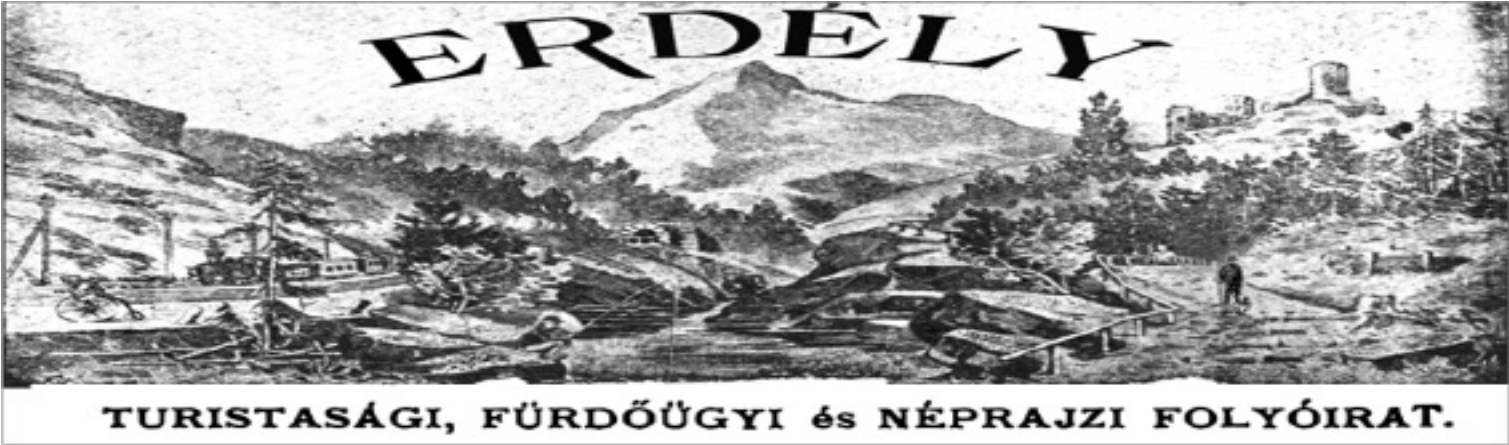
Erdély
ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 117. szám
2018/7.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 Értesítője

Főszerkesztő:
Tóthpál Tamás
(tothpaltamas@gmail.com)

Szerkesztők:
Pál Gyöngyi, Szima Csilla

Nyári kirándulások: a Sebes-Körös, a szolcsvai Búvópatak és az UFO-tisztás

PÁL GYÖNGYI

Idén korán érkezett a nyár, április és május szokatlanul meleg volt, sok napsütéssel és szép idővel. Júniusban már gyakran voltak esőzések, zivatarok, sokszor szellőkészekkel, amelyek viharokká erősödtek. A nagy mennyiségű csapadék sok helyen áradásokat és komoly károkat okozott. Az esős időszakokat meleg napok követték, majd ismét heves esőzések váltották fel a szép időt. A népi hiedelem szerint, ha Medárd napján esik az eső, negyven napig hűvösebb, esős, borús időjárás lesz. Ha azonban szép, napos idő van június 8-án, akkor negyven napos aszály következik. Ebben az évben ezen a napon sütött a nap, de eső is esett, talán azért váltakoznak a zivataros időszakok napsütéses napokkal.

Június 10-én a Sebes-Körös vidékére, Vársonkolyosra szerveztünk vonatos kirándulást. Az állomástól átkeltünk a Sebes-Körös hídján, és a Kék Panzió melletti úton elindultunk az egykori Zichy-kastély felé. Ott most modern szálloda áll, melynek udvarán, a nagy fenyőfák között, faházikók is vannak – sokszor szerveznek ott ifjúsági táborokat. A régi vadászkastélyból csak egy toronyszerű épület-szárnny maradt meg. Az egykori kastély és a hotel is egy hatalmas

sziklafal tetejére épült, csodálatos a kilátás a Sebes-Körös szorosára. A területet vaskerítéssel vették körül. A bejárati kapuhoz vezető út egy ösvényben folytatódott, felfelé haladt a fák között egy kilátóhoz. Innen megcsodáltuk a jellegzetes karsztképződményekkel teli tájat – alattunk a Szelek-barlangjának bejárata, de szépen látszott a szurdokvölgy a három lengőhíddal és a Nagy Magyar-barlang bejárata is. A kilátótól még egy kis emelkedő következett, és felértünk a tetőre. Elhagytuk azt a pár házat, amely ott a tetőn állt, és beereszkedtünk a Győzelem-vízkitöréshez, amely a Mágura-Izbándi-völgy jobb oldalában, Vársonkolyos település délnyugati részén található. A Győzelem (Izbándi)-vízkitörésnél egy tavat láttunk egy hatalmas sziklafal tövében; vize csodálatos kék színű. Ez a vízkitörés Románia második legnagyobb vízkitörése, jelenleg ismert mélysége meghaladja a 105 métert, átlagos hozama a 100–200 litert, de heves esőzések alkalmával akár 3000 liter/másodperc (!) is lehet. Ilyenkor a víz 1 m magasra is feltörhet, mint egy szökőkút – innen az elnevezése is, a Győzelem (Izbándi).

A vízkitörés feletti sziklában található a Győzelem-barlang, amely a Királyerdő-hegység egyik legnehezebben

Sohasem láttuk ekkorának a patakot – ijesztő volt az átkelés

járható barlangja, most is feltárás alatt van. Eddig több mint 2 km-t tártak fel. A szárazbejárat a vízkelet fölött található, de látogatása kizárólag csak barlangászoknak ajánlott. A vízkitörés a Tíz-határ fennsíkról és a

Cärmăzan-gödörből gyűjti össze vizet, a 100 m-es mélységével igazi kihívás a bűvárok számára. Sajnos a mélység áldozatokat is szedett. 1984-ben itt vesztette életét 40 m mélységben az egyik legnagyobb barlangász és bűvár, Halasi Gábor; nevét a sziklafalban emléktábla őrzi. A vízkitörés energiája még nem is olyan régen vízfűrész és vízimalmot működtetett, a környéken levő porták vízellátását ma is biztosítja. Az időjárás ezen a napon kedvezett a kirándulóknak, az éjszakai eső után a reggeli órákban párás volt a levegő, de a nap többi részében kellemes meleg és napsütés volt, a meteorológusok által beígért zápor szerencsére csak az esti órákban érkezett meg, miután már hazaértünk Kolozsvárra.

Július 8-án az Aranyos-völgyébe kirándultunk. Ezen a kiránduláson az eső nem kímélt, megállás nélkül egész nap esett, hol csendesebben, hol erősebben, de nem állt meg egy percre sem. Először a Szolcsva (Sălcuța)-patak völgyén indultunk felfelé, egy darabig még a mikrobusszal, majd gyalogosan folytattuk az utat, esőköpenyben. A szép völgyön a patak mellett egy erdészeti úton haladtunk felfelé, rengeteg volt a málnabokor az út mindkét oldalán. Érett málnaszemeket csipegettünk, nem törődve azzal, hogy a bokron levő vízcseppektől jobban

elázunk, mint az esőtől. Pár kilométer után, látva, hogy semmi remény az idő javulására, visszatértünk a mikrobuszhoz. A völgyben több helyen is vöröses barnás, réteges, sziklás oldalakat láttunk, az úton és a patakban is sok volt a színes kavics, de főleg piros, sötétvörös, barna, fekete, fehér rózsaszínnel stb. Felső-Szolcsva nevezetessége, hogy a község mellett levő patak völgyében bőven található vörösgránát. 1837-ben az „*Utazások nemes Thorda vármegye alsó kerületének, nevezetesebb járásaiiban*” (Nemzeti Társalkodó, 6. szám) említést is tesz a Gránát-patak völgyéről, ahol 12 lapú sötét violaszínű gránátok találhatók „borsó nagyságtól fogva, hólyagos dió nagyságig”. Az itteni gránátkristályokból készült Mária Terézia olvasója (rózsafüzérje). Valószínűleg erről a völgyről lehet szó, ahol most jártunk. Dr. Xantusz János is említi ezt a völgyet az *Országjáró bakancsoknak A császárnő nyakláncja nyomában* című fejezetében.

A Szolcsva-patak völgyében tett séta után a Sub Piatra panzióhoz mentünk a mikrobusszal, onnan a szolcsvai Búvópatak barlangját (Peștera Huda lui Papară) kerestük fel. A szolcsvai Búvópatak barlangjának bejárata Alsó-Szolcsva községtől délkeletre, 4 km távolságra van. A bejáratnál néhány ház, egy panzió, egy

Megérte a mászás: csodás kilátás nyílt a tájra

fatemplom, valamint egy kolostor (Schitul de Sub Piatră) látható. Az eső csak zuhogott; a Malom-patak nagy volt, a víz felcsapott a barlang bejárata előtti lengőhídra, hatalmas robajjal zúdult a sziklák között a völgy felé. Elég ijesztő volt az átkelés a híd vizes-csúszós deszkáin. Többször jártunk itt, de sohasem láttuk ekkorának a barlangból előbukkanó patakot. A barlang szája 4 m széles, 35 m magas, kissé elferdült, hatalmas gótikus kapura emlékeztető nyílás, felette 50–60 m magas sziklafal emelkedik. Valamikor a sziklafalhoz erősített fakorlát vezetett a bejáratig, de azt elvitte egy esőzéskor keletkezett árhullám. A barlang rezervátum, látogatása felszerelés és szakképzett vezető nélkül nem lehetséges. A barlang nyelője (víznyugat) a bejáratától délnyugatra van, mintegy 900 m-re – ez a Ponor-, a Poieni- és a Szárazvölgy-patakok egyesült víznyelője, melyet Dálbinanak neveznek, ez tulajdonképpen egy szifon nyílása, és járhatatlan. Szárazság idején a Poieni-patak vízesése üres szokott lenni, és a Ponor-patak szintje is erősen lecsökken, de a barlangból mégis bőségesen folyik ki víz – ez azt jelenti, hogy a környék vizei valamilyen rejtett úton lejutnak a barlangba.

Július 15-én a Bácsi-torokba kirándultunk, rég nem voltunk már ezen a kirándulóhelyünkön, és hiányzott egy jó kis szalonnasütés is. Kicsit aggódtunk a sár miatt, mert az előző napokban sokat esett az eső, és a Hosszú-patak völgye még száraz időben is sáros. Kellemes meglepetés volt, hogy az utat kijavították, kiszélesítették, homokkal szórták le, a munkálatokkal majdnem a szucsági legelőig jutottak. Így majdnem sár nélkül jutottunk ki a legelőig. Valószínű, hogy egy terelőút készül itt Szászfenes vagy Gyalu felé; reméljük, hogy ez az út nem teszi majd tönkre ennek a helynek a csendjét és nyugalmat.

A nyársra húzott szalonnasütögetés a forró parázs felett a szabadban, a kellemes illat mindig izgalmas élménye marad a kirándulásoknak. Hogy mennyire kedvelt a szalonnasütés, ez onnan is

Végig esett az eső

látszik, hogy 2006-ban megszervezték a legnagyobb létszámú közös szalonnasütést Emődön, felállítva ezzel a legtöbb résztvevővel lebonyolított szalonnasütés magyarországi rekordját, amikor is 370 tűzrakó helyen süttött egyszerre 2250 ember. Persze, mi nem akartunk rekorderedményeket, csak a szalonnákat akartuk megsütni és megenni – összesen 21-en voltunk, és csak egy tüzet raktunk. Gondolva arra, hogy a sok eső miatt nehéz lesz száraz ágakat kapni, besegítettünk pár darab otthonról hozott száraz fadarabbal és szeszkockával, de a tűz eloltására is odafigyeltünk – hoztunk vizet palackban. Az időjárás kár-

pótolta a múlt vasárnapi esőért, egész nap szép időnk volt. A kellemesen töltött nap után hazafelé a Hosszú- és Kerek-Poiana felé indultunk. A szabályos kör alakú tisztás UFO-tisztás néven is ismeretes, egyes vélemények szerint ez a tisztás és a körülötte levő erdő paranormális jelenségek színtere. De nem találkoztunk sem különleges jelenségekkel, sem „kicsi zöld emberkékkel”, csak két fiattal, akik szintén erre kirándultak. Az erdőszélen haladó ösvényről szép kilátás nyílt a Kis-Szamos völgyére, a Gyalui-havasokra, a Bükk-erdőre, a Leányvár kettős csúcsára, Szászfenesre és természetesen szép városunkra, Kolozsvárra.

A kihagyhatatlan szalonnasütés

A Bácsi-torokba kirándulók csapata

Augusztusi rendezvények

■ **Július 30–augusztus 5. (hétfő–vasárnap):** XXVII. EKE Vándortábor (Feketehalom). Autóbusz indul Kolozsvárról. Jelentkezni telefonon Fehér Zsuzsánál.

■ **Augusztus 1. (szerda):** Séta a Péter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.

■ **Augusztus 3–6. (péntek–hétfő):** Torockó, csillagtúrák: 1. nap: Székelykő szintkülönbség 600 m; 2. nap: Vidalykő 15 km, szintkülönbség 900 m; 3. nap: Mészáros-tető 12 km, szintkülönbség 500 m; 4. nap: Indulásig rövid túrázás megegyezés alapján. Mivel a helyek száma korlátozott, bejelentkezés feltétlenül szükséges. Bejelentkezés, információk: ibolya.barabas@gmail.com, a Facebook-messengeren, vagy Gergely Margitnál (tel.: 0748-511 617). Szervező: Barabás Ibolya.

■ **Augusztus 8. (szerda): István-forrás (9 km).** Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta. ♦ 18 órától közgyűlés a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban (fizikum, földszint).

■ **Augusztus 9. (csütörtök):** 18 órától választmányi gyűlés és a túrávezetői testület tanácskozása az Apáczai Csere János Elméleti Líceumban (9-es terem, földszint).

■ **Augusztus 11. (szombat):** Vonatos kirándulás a Kék Lagúnához: Egeres falu–Berek-domb–Kék Lagúna–Egeres, fürdési lehetőség (15 km). Találkozás 6.50 órakor a vasútállomáson. Szervező: Barabás Ibolya.

■ **Augusztus 14. (kedd):** Kirándulás Szamosújvárra, találkozás reggel 7 órakor a vasútállomáson. Szervező: Szócs Miklós. Érdeklődni telefonon.

■ **Augusztus 15. (szerda):** Cérna-forrás (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.

■ **Augusztus 16–18. (csütörtök–szombat):** Munkatúra Csucsán. Találkozás 7.00 órakor a vasútállomáson. Bejelentkezni telefonon. Szervező: Bagaméri Tibor.

■ **Augusztus 18. (szombat):** Kós Károly Emlék- és Teljesítménytúrák. Részletek a www.ekekolozsvar.ro és a www.facebook.com/eke.kolozsvar oldalakon.

■ **Augusztus 20. (hétfő):** A Magyar Szolidaritás Tüze. Találkozás 18 órakor a 31-es autóbusz bácsi végállomásán. Szervező: Kovács D. Zsuzsa.

■ **Augusztus 22. (szerda):** Rejtett-forrás (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta. Augusztus 22–26. (szerda–vasárnap): a 9. Kolozsvári Magyar Napok keretében EKE-sátor a Farkas utcában.

■ **Augusztus 23–25. (csütörtök–szombat):** Munkatúra Csucsán. Találkozás 7.00 órakor a vasútállomáson. Bejelentkezni telefonon. Szervező: Bagaméri Tibor.

■ **Augusztus 28. (kedd):** Kirándulás Tordára. Találkozás reggel 6.45-kor a Flip előtt. Szervező: Szócs Miklós. Érdeklődni telefonon.

■ **Augusztus 29. (szerda):** Szent János-kút (8 km) és Szent János-kút–Árpád-csúcs–Rádiosház (22 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervezők: Székely Lavotta és Fazakas Ferenc.

Ügyfélszolgálat

■ **Pénztár, titkárság:** hétfő 17–18 óra, csütörtök 11–12 között a székházban (Kolozsvár, C. I. Hossu/Fürdő utca 20 sz., 13 ajtó), illetve a meghirdetett közgyűlésen és választmányi gyűlésen. ♦ **EKE-fotóklub:** minden kedden 17 órától a székházban. ♦ **Könyvtár:** minden hétfőn 17–18 óra között a székházban, bejelentkezni telefonon Székely Lavottánál.

Szeptemberi előzetes

■ **Szeptember 1. (szombat):** Séta a Bükkben (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Bagaméri Tibor.

■ **Szeptember 2. (vasárnap):** Vonatos kirándulás Csucsára – Hárşu-tető (10 km). Találkozás 7.15 órakor a vasútállomáson. Szervező: Pál Gyöngyi.

■ **Szeptember 1–5. (szombat–szerda):** Bécstől Budapestig, kerékpárral. Érdeklődni telefonon vagy a www.facebook.com/eke.kolozsvar oldalon. Szervező: Szima Márton.

További naprakész információk a honlapon (www.ekekolozsvar.ro).

Túrávezetők, szervezők elérhetőségei

Bagaméri Tibor 0742-776930
Barabás Ibolya 0740-560742
Csorba Anna 0740-407652
Fazakas Ferenc 0752-640319
Kovács D. Zsuzsa 0747-070790
Pál Gyöngyi 0742-373546
Székely Lavotta 0748-036290
Szima Márton (elnök) 0766-703575
Szócs Miklós 0740-061741
Vlád Pál 0264-435866
Titkár: Branea Róbert 0723-400496
Pénztáros: Molnár Ildikó 0742-471280

Rendezvényeinkre minden érdeklődőt szeretettel várunk